

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА ФІНАНСОВОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
та соціальних питань і розвитку
Львівського національного університету

_____

«_____» _____ 20 __ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЄВРОПЕЙСЬКЕ МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО**

освітньо-наукова програма ОС Бакалавр
загальноуніверситетська
дисципліна вільного вибору студента

Львів – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейське міграційне право» загальноуніверситетська дисципліна вільного вибору у межах освітньо-наукової програми ОС Бакалавр, 2021 р. – 13 с.

Розробники:

Решота Володимир Володимирович - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та фінансового права.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри адміністративного та фінансового права юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.)

Завідувач кафедри

адміністративного та фінансового права _____ проф. М.М. Кобилецький

« ____ » _____ 202__ р.

Схвалено Вченою радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка у межах освітньо-наукової програми ОС Бакалавр)

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

« ____ » _____ 202__ р.   Голова _____ д.ю.н., проф В.М. Бурдін

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

найменування показників	галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
кількість кредитів – 3	Галузь знань 08 «Право»	дисципліна вільного вибору студента	
		рік підготовки:	
загальна кількість годин - 90	спеціальність 081 «Право»	1	-
		Семестр	
тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітньо-наукова програма ОС Бакалавр	1-й	-
		Лекцій	
		16	-
		практичні (семінарські)	
		16	-
		Лабораторні	
		-	-
		самостійна робота	
		58	-
		ІНДЗ:	
вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,8

Мова навчання: **англійська**

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: підготовка студентів з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері співпраці з ЄС у сфері міграції, біженців, що виникає у процесі міграції, закріпити основні знання у сфері міграційного права ЄС та України, проаналізувати актуальні проблеми у сфері міграції та криза, що спровокована сучасними міграційними процесами в ЄС.

Завдання: вивчення навчальної дисципліни «Європейське міграційне право» є:

- визначити основні тенденції міграції у світі;
- вивчити теорії міграції;
- дослідити історичний розвиток міграційних процесів;
- проаналізувати міжнародне право, що визначає статус мігрантів та біженців, осіб, що шукають притулок;
- вивчити право ЄС з міграції та притулку;
- визначити особливості політики ЄС у сфері міграції та притулку;
- дослідити правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні;
- визначити основні напрями співпраці з ЄС у сфері міграції та надання притулку;
- з'ясувати взаємозв'язок між злочинністю та міграцією в Україні та ЄС.

Результати навчання. У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати:

- сучасні міграційні процеси у світі: основні проблеми та тенденції;
- історичні етапи та соціо-культурні фактори міграції;
- основні теорії міграції;
- законодавство ЄС та України у сфері міграції та притулку;
- основні норми міжнародного міграційного права;
- правовий статус біженців та внутрішньо переміщених осіб;
- процедуру отримання статусу біженця та надання притулку в ЄС та Україні;
- основні сфери співпраці України та ЄС у сфері міграції та біженців, основні положення Угоди про реадмісію з ЄС;
- зв'язок рівня злочинності та міграції, загрози тероризму внаслідок міграційних процесів.

вміти:

- застосовувати знання з методології, теорії та методики для аналізу сучасних міграційних процесів світі;
- визначати основні проблеми національної міграційної політики та пропонувати шляхи для їх подолання;
- застосовувати законодавство ЄС та України щодо порядку отримання статусу біженця.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Migration processes in the world

1. Notion and types of migration
2. Reasons and impacts of migration
3. The challenges of global migration
4. Contemporary migrations: general trends

Тема 2. Theories of migration

1. Functionalist theories: push-pull models and neoclassical theory
2. Historical-structural theories of migration
3. New economics theory of migration
4. Dual labor market theory
5. Network theory of migration
6. Globalization and diaspora theories of migration.

Тема 3. History of international migration

1. International migration before 1945. Colonialism. Industrialism and migration to North America before 1914. Labour migration within Europe. The interwar period.
2. Migration in Europe since 1945. Migration in the post-World War II boom.
3. European migration in the period of economic restructuring (1974-mid-1990s). Southern European migration transitions. Migration in Central and Eastern Europe. Migratory consequences of the global economic crisis. Europe's changing population.
4. Migration in Europe today.

Тема 4. International refugee and asylum law

1. International refugee law. Sources of refugee law. Regional instruments.
2. Definition of refugee
3. The Convention relating to the Status of Refugees, 1951. The 1967 Protocol on Refugee.
4. Responsibilities of parties to the Refugee Convention.
5. The principle of non-refoulement in international law
6. Regional legal instruments concerning refugee protection and their protection.

Тема 5. EU asylum and migration law

1. Citizenship of the EU
2. The Schengen Agreement
3. EU migration law. The Charter of Fundamental Rights of the EU.
4. Legal status of asylum seekers, recognized refugees.
5. The non-refoulement principle.
6. The EU asylum procedures.

7. Dublin procedures.
8. Economic and social rights of refugees.

Тема 6. Immigration and asylum policies in the EU

1. Rights for migrants. Eu policy for migrants' rights protection.
2. The right to asylum. Asylum seekers and their comparison with status of refugees.
3. Detention of asylum seekers
4. Family reunion policy of the EU.
5. Trafficking
6. Statelessness in policy of the EU.
7. Displaced persons and their legal status.

Тема 7. Правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні та ЄС»

1. Гармонізація національного права у сфері захисту біженців із нормами міжнародного права.
2. Право на притулок в Україні.
3. Правовий статус біженців в Україні.
4. Процедури надання, втрати та позбавлення статусу біженця в Україні.
5. Внутрішньо переміщені особи в Україні: правовий статус та гарантії.
6. Угода про реадмісію: поняття та завдання. Угоди України про реадмісію.
7. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб: виклики та загрози.

Тема 8. Crimes and migration in the EU and Ukraine

1. Terrorism and immigration in the EU. Immigration and security in Europe.
2. New challenges of new waves of migration in 2015 in the EU
3. Connection between migration and crime rate in the EU. The criminalization of migration.
4. Immigration and urban unrest
5. The impact of migration policy

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	ус ьо го	у тому числі					ус ьо го	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Migration processes in the world	13	2	4			7							
Theories of migration	13	2	2			7							
History of international migration	12	2				7							
International refugee and asylum law	10	2				7							
EU asylum and migration law	10	2	4			7							
Immigration and asylum policies in the EU	10	2				7							
Правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні та ЄС	10	2	4			8							
Crimes and migration in the EU and Ukraine	12	2	2			8							
Усього годин	90	16	16			58							

Лекційний курс (денна - 16 год.)

№ з/п	назва теми	кількість годин
1	Migration processes in the world	2
2	Theories of migration	2
3	History of international migration	2
4	International refugee and asylum law	2
5	EU asylum and migration law	2
6.	Immigration and asylum policies in the EU	2
7.	Правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні та ЄС	2
8.	Crimes and migration in the EU and Ukraine	2
	Разом	16

Практичні заняття (денна - 16 год.)

№ з/п	назва теми	кількість годин
1	Migration processes in the world	4
2	Theories of migration	2
3	History of international migration	
4	International refugee and asylum law	
5	EU asylum and migration law	4
6.	Immigration and asylum policies in the EU	
7.	Правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні та ЄС	4
8.	Crimes and migration in the EU and Ukraine	2
	Разом	16

Самостійна робота (денна - 58 год.)

№ з/п	назва теми	кількість годин
1	Тема 1. Migration processes in the world	7
2	Тема 2. Theories of migration	7
3	Тема 3. History of international migration	7
4	Тема 4. International refugee and asylum law	7
5	Тема 5. EU asylum and migration law	7
6.	Тема 6. Immigration and asylum policies in the EU	7
7.	Тема 7. Правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні та ЄС	8
8.	Тема 8. Crimes and migration in the EU and Ukraine	8
	Разом	58

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного та пошукового характеру);
- а також методи, пов'язані із контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, обговорення, дослідницькі проекти, «ділові ігри», інтерактивні методики, підготовка та презентація есе.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Знання та навички студентів, отримані при засвоєнні навчальної дисципліни «Європейське міграційне право», оцінюються за рейтинговою системою.

Форми поточного контролю включають: оцінювання виконання домашніх самостійних завдань, есе, письмових та контрольних робіт, виконаних під час практичних занять.

Студент може отримати максимально 50 балів за усні відповіді або виконання тестів чи контрольних робіт на практичних заняттях.

Неготовність до заняття або незадовільна відповідь (розв'язання) задачі також підлягають відповідній оцінці і студенту виставляється «0» балів. Отримані у такому разі «0» балів потребують відпрацювання та оцінка, одержана під час відпрацювання враховуються при визначенні середнього балу поточної успішності.

Формою поточного контролю знань є виконання контрольної роботи. Контрольна робота виконується у письмовій формі та складається з теоретичних запитань та практичних завдань і може бути оцінена максимально у 50 балів. Студент, який не виконав контрольну роботу або виконав її на незадовільну оцінку зобов'язаний виконати контрольну роботу.

Формою підсумкового контролю знань та навичок по дисципліні для студентів є залік, який виставляється із урахуванням поточної успішності та оцінки за контрольну роботу.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТУ

поточне тестування та самостійна робота								поточна успішність	модуль	сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T 1-8	T 1-8	100
7	7	6	6	6	6	6	6	50	50	

Оцінювання знань студента здійснюється за 100 бальною шкалою

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік

90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні предмету.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Решота В.В. Європейське міграційне право / Володимир Володимирович Решота // Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2021 [Електронний ресурс] Режим доступу: law.lnu.edu.ua/departments/financial-law

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Castles, S., Miller, M. The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World, 4th Edition. Basingstoke, United Kingdom: Palgrave Macmillan, 2009.
2. Europe Unites: The EU's Eastern Enlargement / Peter A. Poole. – London : Westport, Conn. : Praeger, 2003. – 211 p.
3. Guild, E., Minderhoud, P., The first decade of EU migration and asylum law, Martinus Nijhoff, Leiden, 2012.
4. Handbook on European law relating to asylum, borders and immigration. – Strasbourg : European Union Agency for Fundamental Rights, 2013. – 260 p.
5. Human rights in Europe: no grounds for complacency / Council of Europe, 2011. – 373 p.
6. Messer, M., Schroeder, R., Wodak, R. (eds.). Migrations: Interdisciplinary Perspectives. Springer, 2012.
7. Peers, S., Guild, E., Acosta Arcarazo, D., Groenedijk, K., Moreno-Lax, V., (eds.), EU Immigration and Asylum Law (text and commentary). Second edition, Martinus Nijhoff, Leiden, 2012
8. Rosas A. EU Constitutional Law / A.Rosas, L. Armati ; 2 revised ed. – Oxford – Portland, Oregon, 2012.
9. The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World / S. Castles, h de Hass, M. J. Miller : The Guilford Press, 2013. – 420 p.
10. The Frontiers of Europe: A Transatlantic Problem? / Federica Bindi, Irina Angelescu. – Washington : Brookings Institution Press, 2011.
11. Білуха Ю. Формування міграційного законодавства України // Український часопис прав людини. — 1997. — № 1.
12. Галенская Л. Н. Право убежища (международно-правовые вопросы). — М.: Междунар. отношения, 1968. — 128 с.
13. Калхун Н. Практично-методичний посібник для кандидатів на посаду судді та суддів з розгляду справ про примусове видворення та екстрадицію / Н. Калхун, Д. Плечко, О. Моркова, М. Смокович та ін. – К.: "Гнозіс", 2014. - 100 с.
14. Калхун Н. Практично-методичний посібник для кандидатів на посаду судді та суддів адміністративних судів «Особливості розгляду справ,

- пов'язаних із статусом біженця та додатковим захистом / Н. Калхун, Д. Плечко, О. Моркова, М. Смокович та ін. – К.: "Гнозіс", 2014. - 112 с.
15. Кузьменко О. Міри відповідальності як спосіб протидії нелегальній міграції // Право України. — 2000. — № 3.
16. Методология и методы изучения миграционных процессов. Междисциплинарное учебное пособие. Под общ. Ред. Ж. Зайончковской, И. Молодиковой, В. Мукомеля. М., 2007. - 371 с.
17. Мосьонз С. Характеристика міграційного законодавства та органів виконавчої влади у сфері міграції // Проблеми міграції. Український інформаційно-аналітичний журнал. — 2002. — Т. 7. — Число 3 (21).
18. Правовий захист біженців та осіб без громадянства в Україні : Зб. документів. — К.: ВАІТЕ, 2001. — 310 с.
19. Тиндик Н.П. Біженці: невід'ємний елемент сучасного міграційного процесу : монографія. – Львів, 2007. – 608 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України - www.rada.gov.ua
2. Судова влада - <http://court.gov.ua>
3. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua>
4. Європейський суд з прав людини – <http://www.echr.coe.int>
5. EU law - https://europa.eu/european-union/law_en